

Danielpa Qelqan — Pachak Tawa Chunka Hukniyuq Kaqp

Papa kay kutimpuymanmanta kutimunqanpa, hinaspa Pusaqñiqin Umalliqpa profétiku ancha allin reqsichisqanpa qichasqan

Jeff Pippenger
2024-03-17

Kunan pachaqa sumaqa qhawarishanchikmi chay willakuy proféticapa kayninkunata, maypichus papakuna kamachiq kay pachapa tronomanta kutimun pusaq ñiqin umaman hina, chayqa qanchis umakunamanta huknin kasqanrayku. Chayta ruwashanchik allinta reqsinanchikpaqmi chay willakuy proféticapa kayninkunata, maypichus pusaq ñiqin presidente, qanchis presidentekunamanta huknin kaspa, hunt'achin imagenpa sayariyninta papal uywapa. Kay cheqaqkunaq yuyaymanakuykunata qallarisqanchikmi Monte Carmelowan Herodespa p'unchaynin raymiwan. Iskaq sagrado rikch'achiykunaqa hukllata reqsichinku manaraq unaymanta hamuq Domingo kamachiyta Estados Unidos llaqtapi, mayqanpas Daniel qillqapa chunka hukniyuq kapitulonpa tawa chunka hukniyuq versiculopin reqsichisqa kachkan.

Payqa yaykunaq sumaq allpamanpas, achka llaqtakunataq urmachisqa kanqaku; ichaqa kaykunaqa makimantan qispinqaku, Edom, Moab, hinallataq Ammonpa churinkunamanta aswan kurajkuna. Daniel 11:41.

Llullaq reyi ch'inmantam kay versopi yaykun ancha sumaq allpaman. Ñawpa Israelpa historiapi chay ancha sumaq allpa karqa Judápa allpan, hinaspataq rikuchisqa karqa ñuñuwan misk'iwan phaway allpa hina; chayrayku, wakin sababukunawan kуска, ancha sumaq karqa. Ancha sumaq karqa imaraykuchus Cristo akllarqa capital llaqtan Jerusalénta, Templonpa maynin kananpaq, hinaspataq llaqtata maypichus pay akllarqa sutinta churananpaq.

Egiptomanta llaqtayta horqomusqay p'unchawmanta pacha, mana akllarqanichu mayqin llaqtatapas Israelpa llapan ayllunkunamanta wasita ruwaypaq, sutiy chaypi kananpaq; nitaqmi mayqin runatapas akllarqanichu llaqtay Israelpa umalliqnin kananpaq. Ichaqa Jerusalénta akllarqani, sutiy chaypi kananpaq; hinaspataq Davidta akllarqani llaqtay Israelpa patanpi kananpaq. 2 Crónicas 6:5, 6.

Judá suyupuniqa ñawpaq pacha cheqaq Israel llaqtapaq hatun yupaychasqa allin suyu karqan, hinallataq Estados Unidosqa kunan pacha espíritu nisqa Israel llaqtapaq espíritu Judá suyupunin, chay hatun yupaychasqa allin suyutaq.

“Apunchis llaqtan, paypa llaqtamasinkunapa pakariyninkuman hinallataq kikinkupa sonqonkupaq kamachisqanman hina Payta yupaychanankupaq ayqekuna wasita hina qosqan, unay wata-kunapi llapan-atipaq Atiyniyopqa hark'aynin mast'arikusqa kasqan llaqtan, Diospa munakusqan, Cristopa ch'uya religionninta waqaychana wasi kananpaq churakusqan llaqtan,—chay llaqtallataq, kamachiqninkuna rayku, Protestantismopa principiosninkunata ñiqichaspa, Diospa leywan pukllaypi Romapa qhapaq apostasianta yanapaspa

chayqa,—hinapuni huch'apa runapa qhipa llamk'aynin rikuchisqa kanqa.” Signs of the Times, June 12, 1893.

Llulla northi qhapaq reyi, versículo cuarentapi, 1989 watapi, uray llaqtapa reyinta (ñawpaq Unión Soviética nisqata) atipasqanmanta qhipaman, chaymanta allin k'anchayniyuq llaqtatapas (Estados Unidos) atipan. Versículo cuarenta y unopi “countries” nisqa simi yapasqa simim, hinaspapis mana tukuy hinantin chiqapchu; imaraykuchus domingo kamachiy chayamunan p'unchawpi, “achkha” urmachisqa runakunaqa huk clase runakunan, paykunaqa domingo kamachiy manaraq chayamushaptin, qanchis p'unchaw samana p'unchawwan inti p'unchawwan imayna sapaqchasqa kasqanta reqsisqakuna karqanku.

“Sábadota cambiakusqanqa Iglesia Romana-pa autoridadninpa señalninta utaq marcanmi. Pipas, tawa kaq kamachikuypa mañakusqankunata entiendespa, cheqaq Sábadopa rantinpi llulla sábadota waqaychananpaq akllaspaqa, chaywanmi yupaychan chay atiyiniyuqta mayqinpa kamachikusqanllawan chayqa kamachisqa. Bestiapa marcanqa papal sábadom, mayqintachus kay pacha runakuna chaskirqanku Diospa churakusqan p'unchaypa rantinpi.

“Ichaqaqa, profecíapi sut'inchasqa hina, manaraqmi chayamunichu tiempoqa uywaq señalta chaskinapaq. Manaraqmi chayamunichu pruebaq tiempoqa. Sapa iglesiapiqa kachkanmi cheqaq cristianokuna, mana saquespa Roman Katólico comunióntapas. Mana pipas huchachasqachu kanqa chaykama mana k'anchayta chaskispa, tawa kaq kamachikuyta kasukuy obligaciónta rikunankukama. Ichaqa maypachachus llusqinqa decretota llulla sábadota kallpachaspa hunt'achinapaq, hinaspa kimsa kaq angelpa hatun qapariynin runakunata willanakunqa uywatawan imagenninta yupaychanankupaq ama hina kasqanmanta, chaypacham sut'ita rakisqa kanqa llulla kaqwan cheqaq kaq pakati. Chaymantapacha, pichus huchallikuypiraq qhipakunqa, chaykunaqa uywaq señalta chaskinqaku urqunkupi utaq makinkupi.”

“Utqay puriywanmi kay pacha-man qayllaykushanchik. Protestant iglesiakuna secular kamachiywan hukllachaspa llulla religionta sayachinqaku, mayqenpa contra ñawpaq machunkunaqa aswan sinchi qatiykachayta muchurqaku; chaypachaqa papal samana p'unchawqa iglesiawan estadowan kуска kamachikuyninwanmi qatiqchasqa kanqa. Kananqa huk nacionpa apostasiam kanqa, chaymi tukuyninpi nacionpa thuñichisqanman chayanqa.” Bible Training School, February 2, 1913.

“Achka” nisqaqa, domingo kamachiy aswan utqay hamuqpi urmachisqa kanqaku, chaykunaqa sábadomanta k'anchayman cuenta qopunayuq runakuna kasqankum, chay k'anchaymi chay pacha qopasqa k'anchayqa; chaymi huk kutirikuy punku, huk krizis iglesiapa hinallataq nacionkunapa historiankupipis. Chay qatayqa Laodicea Adventismo iglesiam, paykunaqa tukuchirqanku puriyta mana kasukuy chunkaq purunpi. Chaypim Wiñaypaq Señorpa siminmanta wijch'usqa kanku. Laodicea Adventismokunaqa kanku, kimsañiqin angelpa k'anchayninman waqyasqa karqanku chaykuna, icha ñawpaq Kadespi, 1844 watapa historiampi, 1863 watakama, icha iskay Kadespi, 2001 watapa historiampi, domingo kamachiykama.

Hinaspanmi nirqan: Amigo, ¿imaynatan kayman haykurqamunki kasarakuy p'achayuq mana kaspayki? Payqa mana imatapas niyta atirqanchu. Chaymantan reyqa yanapaqkunaman nirqan:

Makinta chakinwan wataychis, apaychis, hinaspa hawa tutayayman wikch'uychis; chaypin waqay kanqa, kirukunatapas muk'uymanta kiru t'inkiy kanqa. Achkaqmi qayasqa kanku, ichaqa pisilla akllasqa kanku. Mateo 22:12–14.

Kimsa angelpa rimaynin, 1844 watapi icha 2001 watapi, kasarakuyman waqyakuqmi karqa. Domingo kamachikuypi urmaykuchisqa “achka runakunaqa”, Cristopa chanin kayninpa kasarakuy p'achanta qhispichispa mana chaskiq “achka runakuna” kanku; chaypa rantinmi chunka reykunapa kasarakuy ayllunkuman yaykunku, Roma llump'aq warmiman. Chay kasarakuyapaqqa, runaqa kikin p'achankunata waqaychanmanmi; imaraykuchus penqayninta qichunapaqqa, chunka reykunata kamachiq llump'aq warmipa sutinwan sutichasqa kayllam munakun.

Chay p'unchaypi qanchis warmikuna huk qharita hap'ipayankaku, nispa: Ñuqaykuqa kikiyku t'antaykuta mikhusaqku, kikiyku p'achaykutapas p'achakusaqku; sutiykiwan sutichasqa kayllata saqeyku, p'enqayniykuta qhechunaykipaq. Isaías 4:1.

Ñawpaq mikhuypa pruebaypi mana allinta llank'arkanku, imaraykuchus sapan t'antankuta mikhuyma akllarkanku, hanaq pacha t'antataqa mana. Iskay kaq pruebaypipas pantarkanku, chaypiqa Diosman hatunchayta ruwanankupaq karqa paypa kasqanman rikch'akuyninta rikuchispa; ichaqa chaymantaqa sapan p'achankuta churakuyta akllarkanku. Kimsa kaq litmus pruebaypipas pantarkanku, imaraykuchus bestiapa sutinta (kasqanta) rikuchirkanku, Cristopa sutinta (kasqanta) qonqayman saquespa. Nimrodpa Babilonia nisqapa ñawpaq rimariyninpi llaqtata (estado), hinaspa torreta (iglesia) sayachisqan yuyayninpa karqa, pay kikin sutiuyuq ruwanampaq.

Hinaspataqmi: Hamuychik, huktam llaqtata hinaspa torreta ruwasun, puntan hanaq pacha kama chayanampaq; hinaspa sutinchiyta ruwasun, ama llapa kay pachapi ch'iqiykuchisqa kananchikpaq. Génesis 11:4.

Sut'iqaqqa kayninpaq unanchaqmi, hinaspapas qanchisniyoqmanta kashaq pusqayuy uywapa proféticayninpa Iglesiapa (torre) Estadopawan (llaqta) huñusqanmanta iskay sapa kayninmi. Qhipa p'unchaykunapa sasachakuyninpi runakuna iskay clasekunaman rakikunkaku.

“Iskaylla clasenllam kananman. Sapa huk partellapas sut'inchasqa kasqa kachkan, kawsaq Diospa sellonwan, icha uywapa señalanwan utaq paypa rikch'ayninpa señalanwan. Adánpa sapa churinpas, ususinpas akllan Cristota utaq Barrabasta paypa pushaqnin hina. Hinaspa llapa mana kasukuywan sayaqkunaqa Satanaspa yana unanchan urapi sayachkanku, hinaspa Cristota qhispichispa, pisipas mana yupaychaspa trataq kasqankumanta tumpasqa kachkanku. Paykunaqa yuyaychasqa munaywan kawsayniyoq, hatun k'anchayniyoq Señorta chakatanapi yapamanta chakatashqankumanta tumpasqa kachkanku.” Review and Herald, January 30, 1900.

Huknin p'aqokunaqa animalpa rikch'ayninta reqsinankupaqmi kanqa, huknin p'aqokunaqataq Cristopa rikch'ayninta reqsinankupaqmi kanqa. Hukninqa Cristopa kasarakuy p'achanta churakusqa kanqa, huknin p'aqokunaqataq “kikin p'achankuta” churakusqa kanqaku. Huknin p'aqokunaqa hanaq pachapi mikhunata mikhunkuqmi kanqaku, hukninqa “kikin t'antankuta” mikhunkuqmi kanqaku. Chay p'aqokunaqa, kikin t'antankuta mikhuspa, kikin p'achankutapas waqaychaspa qhiparikuqkuna, kinsañiqin angelpa siminwan waqyapusqa “achkakuna” kasqankuta

reqsichinku, paykunataq qaylla hamuq domingo kamachiypi urmachisqa “achkakuna” kanku. Domingo kamachiypa sasachakuyninpi, paykunaq rurayninkuna rikuchisqa kaptin, chinkachisqa kasqankumanta kutichisqa kayta maskasqankuqa llulla suyaymi: Roma llumpaqa sutinta chaskispankuqa, chayta ruwaspa “p’enqayninkuta” apachinqa nispa.

Chay p’unchaypi, akllasqa pisilla runakuna hoqarisqa kanku pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa unanchaqqin hina, hinaspataq chusku chunka hukniyuq versículopi huk huñu runakuna kanku, chaykunaqa llullaqñawpaq chinchay suyuq apupu makinmanta “lluqsinku”. Hebreo simi, chusku chunka hukniyuq versículopi “lluqsin” nisqaman tikrasqa, ninmi llusqiyta llusk’akuy hina; chay sut’inchayqa yuyachin unu ukupi huk jabón barra hap’iyta, hinaspa jabonpa llusk’a kayninrayku makinmanta llusp’iykusqanta. Chay simipa aswan hatun ima kaynin, hebreo simipi llamk’achisqa kaptin, kaymi: ima llusqisqas, chayqa ñawpaqta, manaraq llusqishaqtin, chaymanta llusqimusqanpa kamachisqan ukupi kasharqan.

Chunka tawa chunka hukniyuq versículopi, dragón, bestia, hinaspa llulla profeta nisqakunapa kimsa-kutin huñuynin hunt’akun.

“Estados Unidos llaqtapi protestantekunaqa ñawpaqpi kanqaku makinkuta mast’arispas chay hatun t’aqapi chimpanman, Espiritualismoq makinta jap’inankupa; ukhallatataqmi chay ukhu wayq’uman chayarispanku Romanoq atiyinwan makinkuta hap’inasqaku; hinaspan kay kimsa kuti huñusqa kawsaypa kallpan uranpi, kay suyuqa Romapa sarunpi purinqa, yuyay-sonqopa derechunkunata saruch’aspa.” The Great Controversy, 588.

Huk Estados Unidos nacionkuna huñunakuyninwan, Naciones Unidaswan, hinallataq papadowan Domingo kamachipi makinkuta hap’iqtin, huk runakuna ayllu kan, paykunaqa ñawpaqta papadowpa makinpi karqanku, hinaspan chaymanta “lluqsinku” llulla norte reynioqpa makinmanta. Chay runakunaqa ñawpaqta papal atiyinoyqpa hap’isqanpi karqanku. Chay runakunaqa Herodespa p’unchaynin raymipi Juan Bautistawanmi rikuchisqa kanku, payqa chaypachaqa Roma carcelkunapi watasqa karqa, wañuyman utaq qispichikuymán suyaspa. Chay runakuna claseqa, papadowpa watasqa kayninmanta Domingo kamachipi llusqisqakunaqa, kimsa ayllukunawanmi rikuchisqa kanku, chayraykutaq kunan pacha Babiloniaq kimsa-rikchaq ruwasqa kayninta unanchanku.

Chay pachallapi, Apocalipsis chunka pusaqniyuq rakuqpa iskay kaq rimayninqa chay runakunata waqyaykun Babiloniamanta lloqsispa ayqekunankupa, paypa juicioykunamanta ama rakinakuykuspa, chaykuna qallariytaña kaptin. Chay iskay kaq rimayqa Cristoq rimayninmi, ichaqa pachak tawa chunka tawa waranqa runakunaq rimayninta sut’inchan, paykunaqa chay pacha kinsa kaq angelpa willakuyninta hatun qapariyniyuqwan willakushankuta. Maykankunachus makimanta qispinkunku (makinga kasukuypa unanchaqqinmi), chaykunaqa llullaq kaq norte llaqtapa reyninpa makimantam qispinkunku, chaymantaq cheqaq kaq norte llaqtapa reyninpa makinta tarinkunku.

Karmel urqupi Baalpa profetankuna wañuchisqa karqanku, chay qari llulla dios hina paykuna sut’inchasqankupi Estadota rikuchinku, Ashtarotpa profetankunataq Iglesiata rikuchinku. Elíasqa Baalpa profetankunata wañuchirqa, chaynaqa soqta kaq qhapaq kamachiypa tukukuyninta

reqsichispa, ichaqa apostata protestantismopa religionnin, Saloméwan rikuchisqa kaspá, manaraqmi chinkachisqa karqan. Saloméqa, Apostata Protestantismo, Salomé hina, Herodesta umallin, chay chunka reykunataq acuerdopi yaykunku Iglesiawan Estadowan hukllachasqa kawsayman pusaq kaq umalliqwan kуска, mayqinchus qanchis umalliqkunamanta karqan. Saloméqa chaymi, mayqintachus ayllumasinta mana allin munaywan munasqan Herodes sonqonpi munapayan.

Icháqa niykichismani: Pipas warmita qhawaspa munapaywan munakunman chayqa, sonqonpiña paywan wachuq kachkan. Mateo 5:28.

Herodespa sonqonpi aychankuna qhuchichasqa munaynin, sonqollanpim aychankuta huñurqan, chayraykum Salomewan hukllañasqa karqan.

Chayrayku, qhariqa taytanta mamanta saquespa warminwan hukllachasqa kanqa; paykunataq huk aychalla kanqaku. Génesis 2:24.

Herodespa p'unchayninrayku rurasqa fiestapi, Herodeswan Salomewan hukllachasqa karqanku, hinaspa Herodes, Ajabwan rikch'achisqa kasqanrayku, chay chunka reykunapa umanmi, norte llaqtapa reino nisqapi. Mana unaypi hamuq domingo kamachiychaypi, kay pacha allpa animalpa soqta kaq reino tukukunqa, waqránkuna, ñawpaqta huk waqra tukuspa Iglesiapa hinallataq Estadopa waqránkunawan hukllayta rikuchiq (animalpa lantin), Elíaspa wañuchisqanwan. Chaymantataq Salomeqa Herodesta musphayman urmachin, paywan huklla tukuspa, payta yuyaychachin mamanman kusananpaq reinoninpa kuskanta (llapan pachapi mast'arikusqa Estado). Chay hinaqa Salomeqa Ajabta hinallataq chunka ayllunkunata kamachiya jap'isqaña, imaraykuchus chunka reykunaqa llapanku huk yuyayllapi acuerdopi kanku.

Qan rikurakunayki chunka waqranakari chunka reykunam, manaraqmi kamachikuyta chaskirqankuchu; ichaqa uywawan kуска huk horasllañam reykuna hina atiyta chaskinqaku. Paykunari huk yuyayllayumi kanku, hinaspan atinkuta kallpankutawan uywaman qunqaku. Apocalipsis 17:12, 13.

Chay animalmanmi qhawarmin tiyasqanman paykuna atiyinkuta, kallpankutapas qunku. Chay animalqa unanchaman rikch'akun, chay unanchaqa Iglesiatawan Estadotawan huñusqa kasqanta, warmiwan (Iglesiawan) chay tinkuyta kamachisqanpi, imaraykuchus chayqa huk Latin kasarakuymi, maypichus sutiqa warmipa sutin kasqan, hinallataq maypichus warmi qharita kamachin, cheqaq kasarakuym tinkuyta contra rebelakuspa.

Warmiyanmi nirqan: Anchatam mirachisqaykiwan, wawaykichikuykiwanpas yapaykusaq; llakiypim wawakunata qespichinki; munayniykita qharikiymanmi kachkanqa, paytaq qampaq apun kanqa. Génesis 3:16.

Chunka kurakkunaqa huk yuyayniyuq, huk sunquyuqmi kanku.

“Apocalipsis 17:13–14 nisqaqa citesqa. ‘Kaykunaqa huk yuyayllam kanku.’ Kanqa llaqa kay pachapi huk huñunakuy watay, huk hatun sintonía, Satanaspá atiyinkunapa huk confederación. ‘Hinaspan atiyinkuta kallpankutawan uywakunaman qonqaku.’ Chhaynatan rikuchikun kikin munaychakusqa, ñak'arichiq atiyiniy, religiónpa libre kayninpa contran,

Diosman yupaychayta concienciaq kamachikuyninman hina ruray libre kayninpa contran, imaynachus papadoqa rikuchirqa, ñawpaq pachakunapi Romanismopa ritosninkunaman ceremoniasninkunaman mana kasukuyta atirqanku chaykunata qatiykacharqa.”

“Qhipa p’unchaykunapi maqanakuy rurasqa kananpaqpi, Diospa llaqtanpa contranpi huñusqa kanqaku llapa mana allin atiyuniyuqkuna, Jehovápa leyninman kasukunamanta kutirirqanku chaykuna. Kay maqanakuyta tawañiqin kamachiypa Samana p’unchayninmi hatun tapukuypi kaq kanqa; imaraykuchus Samana p’unchaymanta kamachiyllapim hatun Ley Quraqnin kikinta reqsichikun hanaq pachakunatawan kay pachatawan Ruraq kasqanta.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, 983.

Chunka qhapaqkuna, paykunapa umalliqnin Acab, icha Herodes kasqa, Herodíaspa ususin Salomépa muskhachisqa kanku. Naciones Unidas, domingo ley pi Saloméwan muskhachisqa, apostata protestantismopa llulla religionninwan, hinaspataq ñawpaqta Bibliapa profecianpi soqta qhapaq suyukuna kasqa, chunka qhapaqkunapa suyunta kamachiya hap’in, paykuna llapallankutaq kusa yuyaywan katolikismopa religionninman kusan suyunmanta kusa t’aqtata qunaykupa qmi rimanakunku. Kay llaqa yuyayniyuq rimanakuyta ruranku, imaraykuchus llaqa qhapaqkuna Salomépa muskhachiq tusuyninwanmi muskhachisqa karqanku. Paykuna acuerdota ruwanku hukllachasqa kallpankuta churaykupa Juan Bautista nisqawan rikuchisqa runakunata wañuchiy llamk’anaman.

Uywa (Naciones Unidas) nisqa huk ñawpaq reywan kamachisqa kachkan (Jezabelpa ususinwan). Jezabelqa ususinta kamachirqa Herodeswan huk reykunawanpas waqa chinkasqa, aycha huchallikuq hinallataq ayllu ukhupi huchallikuq t’inkiyta qallarinanpaq, payqa qaranakunaq mamanmi. Payqa kikin ususinpa mich’uqninmi. Herodes, Acab, hinallataq Naciones Unidasqa llulla profetawan pantachisqa karqanku, chayqa Estados Unidos nisqami. Estados Unidosqa soqta kaq qhapaq suyu kayninta saqa, Baalpa profetankuna wañuchisqa kaptin; chaymanta Ashtarotpa profetankuna (Salomé) chaylla qanchis kaq qhapaq suyupa kamachiq atiyta hap’inku, imaraykuchus kay pachapi iskayninta rurayta kutichin, imatachus chayraq Estados Unidospi rurapusaqta.

Uywaqaqa warmi qhariwan churinwan tinkisqa reykunam, hinaspa uywaqaqa warmiqa uywapa hawanpi kamachiq warmim. Jesusqa huk imapa tukukuyninta, qallariyninwanmi rikuchin. Imaynatachus Apocalipsis chunka qanchisniyuq capítulo nisqapi pusaq qhapaq suyukunapa rikuchisqaqa Daniel iskayniyuq capítulo nisqapi pusaq qhapaq suyukunata kicharisqa, chay hinallataq uywawan uywapa hawanpi siqaq warmiwan rikuchisqaqa huk profétic cheqaq kayta kicharin, ñawpaq kaq qhepa kaqta rikuchisqa hanaq sayasqa.

Apocalipsis capítulo diecisietaqa Biblia qelqaypi profecía nisqapi reinosmanta qhepa kaq rimaymi; chayrayku Daniel capítulo iskay, Biblia qelqaypi profecía nisqapi reinosmanta ñawpaq kaq rimay kasqa rayku, profética necesidadwan pusaq reinosniyuqta reqsisqa kanan, mayqen pusaq kaq reinoqa qanchisniyoqmanta kasqa. Chay hinallataq, capítulo diecisietaqa warmipa, paypa montasqa bestiaqa ima juicioyninkuqa, 1798 watapi prostituta warmipa ñawpaq juicioyninpi reqsichisqa kanan.

Ángelqa Juanta willarqan chunka qanchisniyuq kapitulu qallariyninpi, hatun qhachatawan paypa patanpi sillakusqa bestiata juzgayninta qhawachisqayta. Ñawpaq kutipi qhacha juzgasqa kasqanta allinta entiendisqa kachkan 1798 watapi, papado wañuyupaq nanayniyuq ch'akiyta chaskisqanman hina, tukukuypa pacha chayamurqan. Ichaqa maypachachus “tukukuypa pacha” profetiku historiapi rikuchisqa kachkan, chaypachaqa iskay señalakuna runakunawan unanchasqa kan. Aaronpa paqarisqanpas, wawqin Moisespa paqarisqanpas, chay historiapi tukukuypa pacha karqan. Chay iskay señalakunaqa Juan Bautistapa paqarisqanta rikch'achirqan, chaymanta suqta killakuna qhipaman ayllumasin Jesuspa paqarisqantapas; chayhinataq chay historiapa tukukuypa pachanta señalachirqan. Qanchis chunka watayuq prisionmanta tukukuyninpi, mayqanmi 1798 watapi tukukuypa pachata rikch'achin, Dariowan sobrino Cirowanmi tukukuypa pachapa iskay señalankuna kanku. Iskayninku kускаqa Reaganwan ñawpaq Bushwanmi rikch'achinku, 1989 watapi tukukuypa pachapi.

1798 watapi tukukuypa pacha karqa, maypichus Daniel qillqapi libro kichasqa karqa Millerita historiapi, chaymi reqsisqa karqa catolicismopa uywa-mallkipa político elementonpa profético wañusqanta. Napoleónpa generalnin Berthierqa chiqanta yaykurqan Vaticano-man, papata hap'irqan hinaspa tukuchirqan catolicismopa uywa-mallkipa autoridad políticanta. Huk watata qhipaman, 1799 watapi, warmi chay uywa-mallkita siglosninpi llasaq purichirqan, papa nisqawan rikuchisqa, prisionpi wañurqan. Qharqacha warmipa taripayninqa, nacionkunata kamachinankupaq llamk'achisqan uywa-mallkipas taripaynintam hap'in. Apocalipsis qillqapa chunka qanchisniyuq kapituluyuninqa reqsichin iskayninta: uywa-mallkipa taripayninta, hinallataq uywa-mallki hawapi kamachiq hinaspa payman sillakusqa qharqacha warmipa taripaynintapas.

Kay pachaqaqa phuyuwan, awqanakuywan, ch'aqwaywan hunt'asqa kachkan. Ichaqa huk umalliqpa uranpi—papal kallpapa uranpi—runakuna huñunakuspa Diosman sayanqaku, paypa testigonkuna personapi. Testimonies, volume 7, 182.

Pusaj umalliq umanqa, qanchispa kaqmi, papal atiyniyoqmi, chunka reykunamanta ruwasqa uywata mandan, chay chunka reykunataqa uywapi sillakusqa warmi qapariqpa ususinmi kamachin. Pusaj suyupa imayna kaqnin, chayqa qanchispa kaqmi, rikuchikunqa pusaj kaq, qhepa p'unchay presidentepi, payqa qanchis presidentekunamanta kaqmi, Estados Unidos ukhupi uywapa lanti ruwakuspa. Republicanispa hina Protestantismopa hina sapaqchasqa waqrakunapa huñusqanqa huk “uma”niyoq kanan, chay uywapa lanti patapi kamachiq; chay kamachiqtaq mana ima hinaqa llumpay hatun diktador kanqa.

Kay qatiqayta qillqasqapi kay yachakuyta astawan qatiqasun.

Asafpa takiynin, utaq salmun. Ama upallaychu, Dios; ama ch'inyaychu, ama samaraychu, Dios. Qhawariy, awqaykikuna qapariytam hatarichinku; cheqnikuqnirikikunaqa umankutam oqarichinku. Llaqtaykipa contranman sallqaq yuyaywanmi rimarqanku, pakasqa runaykikunapa contranmanmi yuyaymanakunku. Nirqankum: “Hamuychik, llaqtap kasqankumanta tukurusun, amaña Israelpa sutinqa yuyariyninpi kachunchu”, nispa. Huk sunqulla, huk yuyaylla tantanakuspa yuyaychakurqanku; qanpa contraykipi huñunakusqa kanku: Edompa toldonkuna, Ismael runakuna; Moab, Hagar runakuna; Gebal, Amón, Amalec; Filistea runakuna Tiro llaqtapi tiyakuqkunawan; Asurpas paykunawanmi hukllachasqa kan;

Lotpa churinkunatapas yanaparqanku. Selah. Salmos 83:1–8.